

OBSAH

Předmluva recenzenta	15
Předmluva autorky	19

Část I.

Úvod do problematiky	23
1. kapitola Základní práva v intencích práva Evropské unie	25
1.1 Pojem a atributy lidských práv	25
1.2 Odlišení jednotlivých termínů	27
1.3 Třídění a generace lidských práv a jejich promítnutí do systému práva EU	31
2. kapitola Formální základy evropského unijního práva lidských práv	40
2.1 Povaha Evropské unie a evropského unijního práva s ohledem na postavení jednotlivce	40
2.2 Cesty prosazování práv jednotlivce v intencích <i>acquis communautaire</i> ..	45
2.3 Retrospektivní pohled na vývoj ochrany lidských práv v ES/EU	52
2.4 Stávající prameny lidských práv v EU. Základní pilíře, o které se regulace lidských práv v EU opírá	55
2.5 Článek 6 SEU z hlediska vymezení klíčových pramenů lidských práv v EU a mechanismů jejich ochrany	58

Část II.

Mechanismus Listiny základních práv EU	59
3. kapitola Listina základních práv Evropské unie a její specifika	61
3.1 Předpoklady vzniku prvního uceleného katalogu lidských práv EU	61
3.2 Listina a její právní status	63
3.3 Obsah a struktura Listiny	65
3.4 Specifika Listiny z hlediska věcné působnosti v intencích Lisabonské smlouvy	76
3.5 Závěry	77
4. kapitola Omezení působnosti Listiny a problémy soudní vymahatelnosti její ustanovení	79
4.1 Listina a Explanations	79

4.2	Horizontální ustanovení a omezení v Listině	83
4.2.1	Horizontální ustanovení Listiny v judikatuře Soudního dvora....	85
4.3	Listina základních práv EU a Protokol č. 30 k Lisabonské smlouvě	89
4.3.1	Specifické důvody pro přistoupení k Protokolu č. 30 a odlišná motivace jednotlivých států	90
4.3.2	Protokol č. 30 ve vztahu k České republice	90
4.3.3	Obsah Protokolu z hlediska věcné působnosti	92
4.3.4	Povaha Protokolu č. 30 a jeho účinky	93
4.4	Otázky soudního vymáhání práv chráněných Listinou.....	96
4.4.1	Listina a eventuální cesty soudní kontroly – retrospektivní ohlédnutí za diskutovanými návrhy a jejich zhodnocení	97
4.4.2	Prosazování práv chráněných Listinou na základě lisabonského konceptu	102
4.5	Závěry	104

Část III.

Lidská práva jako nedílná součást mechanismů na ochranu

společných evropských hodnot a právního státu

5. kapitola	Článek 2 SEU a jeho význam. Evropský unijní koncept právního státu	109
5.1	Článek 2 SEU a jeho význam.	109
5.2	Evropský unijní koncept právního státu	111
6. kapitola	Stávající právní nástroje EU k posílení právního státu	116
6.1	Stávající právní nástroje EU k posílení právního státu – přehled	116
6.2	Řízení o porušení povinnosti	116
6.3	Politická procedura na základě čl. 7 SEU	119
6.3.1	Jednotlivé mechanismy v rámci článku 7 SEU.....	121
6.4	Nový postup EU pro posílení právního státu.	128
6.5	Závěry – ochrana lidských práv v rámci společných evropských hodnot a efektivita právních nástrojů <i>de lege lata</i> a <i>de lege ferenda</i>	131

Část IV.

Ochrana lidských práv na základě konstantní judikatury

Soudního dvora EU

7. kapitola	Konstantní judikatura Soudního dvora EU a obecné zásady právní	137
7.1	Vývoj doktríny základních práv v judikatuře SDEU	137

7.2	Pojem, zdroje inspirace a postavení základních práv v case-law SDEU . .	145
7.2.1	Pojem obecných zásad právních v kontextu case-law SDEU. . .	146
7.3	Základní práva jako obecná zásada právní na základě judikatury SDEU . .	149
7.4	Jednotlivá práva lidskoprávní povahy v intencích case-law SDEU	150
7.5	Závěry	153
8.	kapitola Case-law Lucemburského soudu a jeho vztah k judikatuře jiných soudů a aktů mezinárodních organizací	155
8.1	Case-law Lucemburského soudu a Štrasburského soudu: rozpory nebo vzájemné doplňování?	155
8.2	Vztah mezi judikaturou SDEU na poli lidských práv a praxí ústavních soudů členských států. „Solange saga“.	160
8.3	Judikatura Lucemburského soudu na poli lidských práv a akty mezinárodních organizací	165
8.3.1	Případ Bosphorus a ekvivalentní ochrana	165
8.3.2	„Kadi saga“ – první rozsudky	169
8.3.3	„Kadi saga“ – další rozsudky	173
8.4	Závěry	176
 Část V.		
	Mechanismus Evropské úmluvy lidských práv	179
9.	kapitola Ochrana lidských práv v rámci mechanismu Evropské úmluvy . .	181
9.1	Geneze Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod	181
9.2	Působnost Evropské úmluvy o ochraně lidských práv	184
9.2.1	Územní působnost EÚLP	184
9.2.2	Osobní působnost EÚLP	185
9.2.3	Časová působnost EÚLP	186
9.2.4	Věcná působnost EÚLP	187
9.3	Katalog lidských práv chráněných Úmluvou	190
10.	kapitola Štrasburský kontrolní mechanismus dodržování lidských práv	194
10.1	Štrasburský kontrolní mechanismus dodržování lidských práv a jeho struktura	194
10.2	Výkon rozsudku Soudu pro lidská práva a dohled nad ním ze strany Výboru ministrů	202
10.2.1	Obsah rozsudku Soudu pro lidská práva	203
10.2.2	Vnitrostátní prostředky nápravy	204
10.2.3	Procedura dohledu ze strany Výboru ministrů	208

10.3 „Reforma reformy“ aneb modifikace kontrolního mechanismu Úmluvy na základě Protokolů č. 14, č. 15 a č. 16	210
10.3.1 Důvody změn a základní prvky reformy v intencích Protokolu č. 14	210
10.3.2 Změny na základě Revidujícího protokolu č. 15.	218
10.3.3 Dodatkový protokol č. 16 a jeho obsah	221
10.4 Závěry ve vztahu k nástrojům pro uskutečnění „reformy reformy“ v intencích Protokolů č. 14, č. 15 a č. 16.	223
 Část VI.	
Problematika možného přistoupení Evropské unie k Evropské úmluvě o ochraně lidských práv a základních svobod ve světle aktuálního vývoje	227
11. kapitola Posudek C-2/94 Evropského soudního dvora ze dne 28. 3. 1996 „Přistoupení Společenství k Úmluvě o ochraně lidských práv a základních svobod“	229
11.1 Posudek C-2/94 Evropského soudního dvora ze dne 28. 3. 1996 „Přistoupení Společenství k Úmluvě o ochraně lidských práv a základních svobod“ – cesta k němu a jeho obsah	230
11.1.1 Skutkový děj a průběh řízení	230
11.1.2 Závěry Soudu	233
11.2 Význam Posudku C-2/1994 pro vývoj doktríny lidských práv v EU	236
11.3 Důvody pro a proti přistoupení a spojené s tím problémy	236
11.3.1 Argumenty pro přistoupení EU ke Konvenci	237
11.3.2 Právní a jiné problémy, které doprovázejí přistoupení jak na straně Unie, tak i na straně mechanismu Úmluvy	238
12. kapitola Posudek C-2/13 Soudního dvora ze dne 18. 12. 2014 „Přistoupení EU k Evropské úmluvě o ochraně lidských práv a základních svobod“	240
12.1 Právní předpoklady pro přistoupení aneb minimalistická cesta k Posudku	240
12.1.1 Relevantní řešení na úrovni nadnárodních entit	240
12.1.2 Právní řešení na straně <i>acquis</i> Úmluvy	241
12.1.3 Průběh příprav a vyjednávání	241
12.2 Obsah Posudku C-2/13 a argumentace Soudního dvora	244
12.3 Ohlasy na Posudek a odborná polemika	249
12.4 Závěry a perspektivy budoucího vývoje	250

Část VII.**Vybrané evropské instrumenty ochrany sociálních**

a hospodářských práv	253
13. kapitola Ochrana sociálních a hospodářských práv v rámci instrumentů Rady Evropy	255
13.1 Postavení a úloha sociálních a hospodářských práv	255
13.2 Evropská sociální charta a Revidovaná Evropská sociální charta	256
14. kapitola Nástroje ochrany sociálních a hospodářských práv na úrovni EU (I) – Charta Společenství základních sociálních práv pracovníků	262
14.1 Charta Společenství základních sociálních práv pracovníků	262
14.2 Relace mezi Evropskou sociální chartou a Chartou Společenství základních sociálních práv pracovníků	266
15. kapitola Nástroje ochrany sociálních a hospodářských práv na úrovni EU (II) – Evropský pilíř sociálních práv (EPSP)	268
15.1 Retrospektivní ohlédnutí za iniciativami, jež předcházely přijetí EPSP	268
15.2 Struktura EPSP	269
15.3 EPSP z hlediska věcné, teritoriální a osobní působnosti	270
15.4 Povaha a účinky EPSP	276
15.5 Závěry	278
 Závěr: Shrnutí a budoucí perspektivy	281
Summary	291
Prameny:	299
Odborná literatura	299
Dokumenty	307
Judikatura	309
Rejstřík	312